

[Camrø]

ation, hvor danske lønmodtagere midt i en overenskomstperiode for et tidsrum af 1¼ år strækker hånden frem og siger ja til at give afkald på indtægter i størrelsesordenen 7 mia kr.

Denne gruppeegoisme er i endnu klarere form kommet til udtryk ved modstanden mod overskudsdelingsforslaget, hvor hverken SF eller det radikale venstre ville gå med. Som alle ved, betød det, at regeringens samlede helhedsplan ikke kunne gennemføres. Den måtte reduceres på begge vægtskåle. Så ringe er forståelsen i dette folketing for betydningen af den mest vidtrækkende økonomiske saneringsplan nogen sinde, at man af rent egoistiske, klasseegoistiske og ideologiske grunde afviste at tage imod lønmodtagernes vidt udbredte vilje til at vise tilbageholdenhed. Vi må også stærkt beklage, at denne politik ikke blev ført igennem.

Helhedsplanen vil i den nu foreliggende ændrede form betyde en forholdsvis mindre afdæmpning af indkomstudviklingen, end vi ellers havde fået. Vi må forvente lønfremgangen på 8 pct. pr. år igennem første og andet overenskomstår, men det er også en kraftig beskæring af den lønudvikling, der ellers var kommet. Jeg vil godt føje til, at det er en meget kraftig beskæring af den lønudvikling, som en borgerlig regering ville opleve, hvis den skulle føre økonomisk politik, for det ville ganske enkelt, uanset de mange flotte løfter om at gribe voldsomt og hårdere ind, ikke være muligt for en borgerlig regering at opnå sådanne aftaler med danske lønmodtagere, at en holdbar indkomstpolitik kunne etableres.

Den samlede ændrede plan vil medføre, at reduktionen i indkomststigningen bliver mindre end efter den oprindelige plan, og det betyder, at betalingsbalance og ledighed ikke vil få en så gunstig udvikling som planlagt. Man kan måske lidt malende sige det således, at farten mod afgrunden er nedsat, men den er ikke standset.

Det stiller naturligvis særlige krav om at føre en ansvarlig finanspolitik, og det nødvendiggør, at vi må bestæbe os på at lade de mere grundlæggende ændringer i den offentlige sektors udgiftspolitik få virkning allerede i 1980. Den opgave, vi står over for, er ikke – det vil jeg gerne understrege stærkt – en simpel nedskærings- og spareproces, det er en prioriteringsproces, hvor vores opgave er

at sikre, at værdifulde sociale, uddannelsesmæssige og sundhedsmæssige udgifter ikke angribes til skade for den store del af befolkningen. Men der er et behov for en dybtgående vurdering af alle udgiftsposter og en politisk vurdering af hvert enkelt områdes nyttevirkninger. Det kan ikke ske i de enkelte ministerier alene. Der må en vurdering til på tværs af ministerierne under finansministerens ansvar, samtidig med at der foretages nytteanalyser i de enkelte ministerier.

Når vi befinder os i, hvad der er betegnet som en krisetid, så er det ikke nødvendigvis en tid, hvor vi er lammede af problemer og prøver at reparere nogle skader. Jeg vil hellere bruge et andet udtryk end krisetid. Jeg vil sige, at vi befinder os i en tid med stærke forandringer, men det kan godt blive en tid, hvor vi flytter hegnspele, hvor vi tænker nyt, og hvor vi gennemfører nyt. Vi må revidere gammel lovgivning og gamle udgifter, som ikke mere tjener de oprindelige formål. De må skæres ned for at give plads til nye opgaver. Det er et progressivt led i udviklingen af vores samfund.

Vores økonomiske situation med den betydelige udlandsgæld, som skal afvikles i de kommende år, og de almindelige udsigter for udviklingen i de vestlige industrilandes økonomiske vækst ikke mindst igen på grund af udviklingen i oliepriserne må betyde, at vi begynder omvurderingen af vores offentlige udgiftspolitik. Vi må, som det blev sagt før i citatet af socialministeren, indstille os på, at intet er gratis, det skal betales over produktionen, eller med andre ord, at skatteyderne skal betale det, og vi må se i øjnene, at hvis vi ikke bremser den offentlige sektors vækst, så bliver der intet tilbage til en reallønsfremgang, når skatten er betalt. Hermed er ikke sagt, at det, vi får for skattekroneerne, ikke også repræsenterer en real indkomst for store dele af befolkningen. Men altså, som sagt, vi må vurdere kvaliteten af den offentlige sektors indsats og sikre, at hver enkelt del af denne indsats virkelig også tjener til en reallønsforbedring for den store del af befolkningen.

Det er naturligvis ikke et spørgsmål om budgetter og regnskaber, det er et spørgsmål om politiske holdninger. Socialdemokratiet ønsker at fastholde og udbygge det velfærds-samfund, som er grundlaget for livskvalitet og menneskelig udvikling, men vi kan ikke